

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fóra de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S' envían es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat a s' Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta a conte de 16 números.

UNA CONVERSA DE DOS MENESTRALS.

(ACABAMENT.)

Es diumenge siguent, a sa mateixa hora, y amagat darrera sa paret, esperava s'arribada d'aquells dos honrats menestrals: y a n' es pochos instants comparegueren tira, tira, y se tornáren seura en es mateix lloch, proseguint sa conversa qu' a n' es parexa ja duyan comensada d' estona abans.

—Sí, Tòni, axò tròb; y a n' es méu parexa.... la veritat, com s'òli que sempre va demunt, tròb que vas malament del tot: ben entès, pertocant a s'assunto d'ets atlòts.

—¡Homo! s'entén; y baix d'aquest *supòsit* d'axò se tracta. De diumenge passat ensá ténch es cap com estret dins es caragòl, perque demunt aquelles quatre paraules, sa dòna y jò hey hem axecat una torre... que ni sa d' es señals... que ja no n' fá, ni pòsa cap *bombera* quant es vapor vòlta Cala-Figuera. Perque *profidiant, profidiant*, trobám que tú téns rahó: però sa milòca ha prèns fil, y es carro investida cap avall: fil a un, y sempenta a s'altra, tot prèn p' es mateix cayre.

—Mira, Tòni, ¿tú, què vòls? ¿agongoxartè de lo que 't passa, ò consej y posarhi remey?

—Axò: perque d'axò se tracta; ¡sabs quin favó, si m' fèyes surá sa barca! perque mira que tot hey va ben tòrt: ¡hem acabat un any y comensament de s'altra!.... Si un acabá axut, s'altra comensa sèch... tot s' es fús, y rès basta diuen, per axò de *soscrissions des Crèlit*, y de sa *frábique* d' es Pont d' Inca, y de Cort, y de ses Copines, ¡no 't dich rès! y llavò, no sé quants de cents mils de duros qu' han de prendre na *Blava* per dú cap a *Mèrica*, perque diuen que l'han de *devesi*, y en vòlen fé dues.... ¡fa uns quants anys d'allá venia riquesa! però ara tot va capgirat.

—Tú mateix heu dius, ¡tot va capgirat! y tú mateix sense temertèn ajudes a capgiraró.

—No t' enténch.

—Ydò, ascolta. Es téu padrí, que tots hem conegut... (¡Déu lo ténga en Santa Glòria y a nòltros quant hora sia!...)

—Amen.

—Era un homo d' en temps primé, un menestral honrat, entenen y de bona parròquia. Ton pare.... (¡que 'n Glòria sia!...)

—Amen.

—Seguint es séus conseys, seguí es mateix rumbo, y fonch com éll. Y tú, pertocant a s'ofici, homo creat no 't pòt motetjá....

—Axò, sí; Déu no m' ho ténga en retret....

—Ydò bòn. ¿Perqu' havias de fé En Bernat, missè: y En Tòni, d' axò de *Ministració* de tròpa? ¿Perqu' has de somiá a dú a pèrde En Bielet.... y que sa fusteria fassa uy?

—Y téns rahó: però, sa corrent del dia....

—Sa corrent del dia, de tres n' ha prèns dos. No vuy dí que sa carrera qu' han prèsa ténga rès de dolenta ni manco deshonorosa.... rès d' axò. En tot temps s' ha vist qu' homos de casa pòbre, y de gent desconeguda, ja manetjant s' espasa, ò sa ploma, han pujat a lo més amunt: t' en puch anomená mil. Quant s' han sabut fé lloch, però de bònveres, los obriren ses pòrtes de per tot. Es téu mateix padrí, recordatén, quant eram nòltros infants, mos conlava sa vida des capitá Antòni, qu' ell havia conegut, ¡axò son glòries de la Pàtria y honres de Mallorca! ¡Aquell homo, bòn cristiá, honrat, valent, pòbre patró de Andraitx, y fént sa guèrra a n' es pirates mòros, arribá a Gene: al de má y terra! D' es darré bastaix de demunt es Moll fins a n' el Rey, tothem l' estimava y el respectava. Y per l' estil, y per altres parts, altres com éll. Axò son ets exemplás que s' han de tení devant.

Però lo d' ara no es lo de llavò: ara no se fa més que sortí de polleguera; y de còp y boley comensá depressa, depressa, per allá ahont ántes s' acabava. Homos que fá quatre dies eran nins pussés, se miran *prostegats*....

—¿Y axò que vòl dí?

—Que no han fèt pròu via, ò qu' altres los han passat devant, si no son *quefes*, ò generals, ò canònges.

—Y es ben vé axò!

—Y no 't dich rès, si pégam per altra banda. Quatre banderetes, qu' un *Toledo* no axecaria d' en terra per armá una beguda, arman més *cabermòni* qu' un ruxat de dimònis amb axò que pòsan p' es paps, que 'n plòuen com si fós calabruix.

—Y mira que 'n diuen de mentides!

—Mentides, ray.... ¡ja s' sab! però lo que fa gitèra es veure es profit que trèuen des mal que fan, ben entès, es profit que trèuen per ells, y es mal que déxan p' ets altres que los creuen....

—Però... ¿y pertocant a n' En Bielet?

—Téns rahó. S' assunto quedava darrera. Pertocant a n' En Bielet, jò de tú, ¡homo de Déu! no voldria que fós com ets altres, infants criats per altri. Me sab greu dexartè mala boca de totduna, però tú vòls que 't parl clá, y heu faé. Homo, la veritat: tú d' En Bernat y En Tòni n' has fèt dos *señoritos*: los has trèt des séu *lemento*, y els has aficat dins un mon que no conexian: dins aquell mòdo de viure, per bòn atlòts que sian, avesats a cèrtes còses, ja may se podrán adondá a sa vida vòstra, y sempre anirán com empagahits de passetjarsé amb tú, y amb sa mare....

—¿Tú creus....?

—Heu sé cèrt.... Son més clás qu' es campanás es qui no heu fan axí. Fins voltarán s' illeta per no passá per devant es portal de sa téua fusteria: ¡axò es el mon! y t' estimarán, y vos respectarán, y vos donarán auxili, y tot quant vos fassa falta; però d' en fóra... ¡y ja 'u sabs, el Sant Evangèli diu, y es vé, perqu' heu diu: *Que no sòls de pa viu l' hòmo*.

—Mira que m' hi déxas ben estorat! ¡Y lo que 'm dius heu podries amollá de demunt una tròna!

—No t' apures: a lo fèt, fèt, y a posá remey a lo que te queda. ¿Vòls doná una bòn carrera a n' En Bielet?

—Ydò.... ¿de que tractam?

—Fél fusté com tú, y com ton pare, y com es téu padrí... y no t' afiques amb *quinentos*.

Mira que t' han costat es dos majós,

còm bé digueres, un *Pirú* y un *Potrost*: agafèl, donalí s'estudi que necessita per s'ofici, proposet que sia un fusté primeté de lo milló. Si veus qu'heu necessita, ò li convenga, que s'en vaja allá d'allá, devòra bòn mèstres, à replegá conexaments en l'art, y es bòn gust, se-gons y conforme ets adelants des temps; obrirli ets uys, y armarli bòn materials y bòn esynes; y agontá sa botiga, contentá sa parròquia y axamplarla. Y tú vorás còm en manco de lo que 't còsta cada un d'aquells, farás una còsa bòn per sa sòrt d'En Bielet, per sa vòstra, y sa de tota sa familia.

—¡Si à n'aquest mon tot se pogués fé dues vegades, jò t'assegur qu'amb un llistó li hauria espolsat es miseratge à un, y à s'altra li hauria pintats uns galons vermeys devés es derrerres!

—¡Qui sab!... per ventura tant un còm altra, farán *fortuna*: nòltros no sabem perque Déu tapa un portell y òbri s'altra. ¡Y sabs que 'n té de remeys..... y quines singlades déxa caure!

—Veritat: y còm has dit bé, à lo fét, fét: rès pús vuy aclarhi: y te promet p'es nòstro gloriós Patró Sant Jusèp, qu'En Bielet será fusté còm jò, y còm mon pare, y còm es méu padrí.

—Tú procura que sia milló que tots tres plegats, y l'avendrás del tot..

TONI TEBACADA.

SA MÁ DES MORO.

1731.

RONDAYA HISTÒRICA.

IV.

Mirantho bé, na María
No era culpable del tot
Quant en aquells plans des mòro
Va doná s'aprovació.
Jóve, innocent y senzilla,
Sense experiència ni mon,
Va creure al pèu de la lletra
Tota aquella relació.
Cregué còsa molt segura
Que sense tocá rahons
Es mòro es convertíria
A sa nòstra religió;
Qu'es casarian tan pronta
Còm fuyta amb so mòro fós;
Qu'era vè lo de s'herència
De que parlava aquell tort;
Y que tot es mal que feya
Era dá en el tio es glóp
De fogirli de ca-séua
Sense dí: «Tio, ja torn;»
Per lo qual s'imaginava
Qu'una vòlta fét es bot
Es *beni-nóni* del tio
Los daria es séu perdó.
¡Ay atlòtes, ses qui prèses
Dins sa llòsa de s'amó
No ascoltau més qu'ets impulsos
D'..lborotades passions!

No fieu des plans que fòrja
Sa vòstra imaginació,
Perqu'es desitx pinta s'ètzit
Amb molt alegres colós.
No vos fieu de promeses
Que no més paraules son,
Ni olvideu que ses matzines
Sempre ténen es gust dols.
A s'enamorat que surta
Des camí dret, tractauló
Còm à *potència inimiga*,
Còm si mòro ò heretge fós;
Qu'ets enamorats que corren
Avuy en dia, creys-hó,
No diré que sigan mòros,
Però heretges..... casi tots.

Tornem à sa nòstra història
Y dexemmós de sermons,
Qu'à mí no m'han dat cartilles
Per fé de predicadó.

Dia trenta de Maitx era:
Ja dormia tot lo mon:
Era s'hòra en que ses bruxes
Amb vèls negres de crespó
Qualcant mánechs de granéra,
Fént vòltes, y salts, y bots,
Ballavan per ses teulades
Amb remolí misterios.
Eran sortides ses òlives
Des forats y d'ets enfoñs
Per aná à beure à ses llànties
Des témples funests y foschs.
De ses tombes escampades
Per clàstes y corredós,
Ses ombres des mòrts sortífan
Amb pausada p.....ssó;
Y s'engronsavan y reyan
Es caps penjats p'es cantons
D'ets *escapsats* à ses plasses
De Santa Eularia y d'Es Born.
Tot dormia. Sòls un bulto
Dret à 's mitx des carreró
Del Pare Mascort, vetlava
Inmòvil y silenciós,
Amagat entre sa bòyra
Fina, espèssa còm à pols.
Tocá la una: sa pòrta
S'obrí sense fé remó:
—¡Pst!—fé es bulto que sortía.
—¡Pst!—va fé s'altra, y tots dos,

Pèu descals y de puntetes,
Sense parlarsè un sòl mot,
Prenguéran cap à sa Llónja
Y entráren à un botigó
Ahont vivia una véya,
Deshonra d'aquells contorns.
Allá quedá na María;
Es mòro no hey va está molt
Y tornant sortí de puntes
A 's cap de molts pòchs segons,
Ell se perdé dins sa fosca,
Y ella quedá esperantllo.
¡Qu'estava de llunh la pòbre
De creure qu'un plá ferós
Fós capás de dú aquell jove
Tan senzill sempre y tan dols!
Quant la dexá tota sola
¿Ahont anava éll? ¿Ahont?
Aprofitant ses tenebres
S'en torna à n'es carreró;
Prèn de ca'l tio s'escala;
Entra en es quarto, furiós;
Tròba es capellá que gòsa
D'un sò tranquil es vapors;
Li péga tres puñalades
Y el déxa en es llit..... redó.
¿Què trobau? Liavò à s'arquilla
Qu'hey ha dins es lligadó
S'en va còm un llamp, forsetja,

Tòrs es pañy, ses pòrtes romp,
Y encès còm un bòu, frenèlich
Còm si fós un cá rabiós,
Comènsa à aplegá monedes,
Trèu paquets y senayons,
Y de tal tresò en presència
Sa sanch li bull dins es front,
Y s'afañy d'acabá pronta,
Y es perill, s'agitació
Y es pès des delictes el ténen
Aturdit, y cègo, y sord.
¡Sord! Però sént que sa pòrta
Gira demunt es gausons,
Y sént que de part defóra
Ròdan sa clau. ¡Ay señó!
Vòl botá per sa finestra
Que dona demunt es pou,
Però té retxats de ferro
Y en vá intenta arrancarllós.
Y entre tant surt sa criada
Que sortint en es balcó
Diu cridant:—¡Veynats, ausilli!
¡Que mos matan es señó!

Corren veynats: de sa Pòrta
Des Mòll vénen dos Dragons,
Y ets esgotzins que fan ronda
Per aquells alredecorós.
Y puján à dalt sa casa,
Y aumenta es truy y es trastorn,
Quant òbri sa criada es cuarto
Y se tróban, plèns d'horró,
En Majamèd que tramola
Ben arrufat à un racó,
Y el Pare Martí, cadáver,
Sortintli sa sanch à roys.
¡Ay, mòro! Tú no sabies
Que Déu sempre está per tot,
Que fins ses parets hey sénten,
Qu'es pecat pésa còm plom.
¡Ay, mòro! Tú no pensaves
Que 't duries à piló;
Que Don Geróni Alemany
Y Don Fernando Chacon
Son dos jutjes qu'administran
Sa justícia amb gran rigó;
Qu'hey ha forques à Mallorca;
Qu'hey ha un botxí devés Cort;
Y que devòra es Pont d'Inca
Un camp hey ha trist, ahont
D'ets ajusticiats es còssos
Penjats damunt es rostoy,
Horrible vianda ofereyan
A n'es còrps y à n'es voltos.

A dú na María corren:
Cau esmortida à s'en front
Quant contempla sa tragèdia
De qu'es causa es séu amó;
Y entretant umplan es mòro
De cadenes y grillons,
Y amb funesta comitiva
A la fi pertexan tots,
Per la vila sa criada,
P'es Cementèri es señó,
Per un convent na María,
Y es mòro per sa presó.

ALÍQUID.

(Acabarà.)

RIFES Y LOTERÍES.

Diuen que 'l señó Governadó qu'es vengut ara es tant trempat ò més qu'es que s'en va aná, en quant à lo de per-seguí es joch, qu'es sa ruhina de molts

de joves y de families. Axí mos agrada. Nòltros voldriam que 'l perseguís de tan bona manera que no 'n quedás llevó de cap casta, fós en sa forma que fós.

A Mallorca es ja un escàndol sa mania des joch, y s'esperansa que ténen molts de fiá més à sa sòrt que à n'es trabay es podè tení, unes bones veyeses. Tothom somia es trèure *sa gròssa*, y los pareix tan hò de lográ que per posá à ses rifes manlleven y empeñoran y fan desbarats encara més gròssos, descuydant es jornal y sa feyna qu' à la llarga los podria dú sa verdadera loteria.

Un dia d'aquestes setmanes passades corregué sa veu de qu' es premi gròs de sa rifa de s' Ajuntament de Madrit havia tocat à Mallorca. Ja tenim es bull armat. Tothom deya que sa nòva era certa, més ningú sabia quin era es número premiat. Bastá axò per mòure la gent de tal manera qu' hey hagué corregudes d' un vent y de s' altre, y tothom assegurava qu' es número sortat era es séu y ja feyan contes des doblés qu' encara no tenian; y ja averiguavan quants de mils duros tocarian à na Bèt, y quants à n' En Jòume, y quants à cadascún des cént ò doscents que feyan compania.

Fins y tot n' hi va havé qu' arribàren à aparaulá una casa que volian comprá.

A Mallorca, de segú qu' es Govern hey dèu tení una mina amb ses loteries, y dèu creure qu' está poblada de ximplés.

Es tanta sa curòlla qu' hey ha de posá billets, que coneix moltes persones jornaleres qu' es gastan un dineral cada any amb rifes y loteries. Ténen part à un dècim de Madrit, en compran d' *El Niño Jesús y Asilo de Aranjuez* y altres loteries d' hermosos nòms per enguixá més beneyts. Pòsan à rifes d' ensaymades, mocadós, arrecades, y fins y tot de pans y articles de primera necessitat que quatre dònes desenfrehides passetjan amb un joch de cartes, de botigó en botigó y de casa en casa dins una panera.

Y axò no 'u fa sa familia tota plegada; sinó que s' homo pòsa per una part, sa dòna per s' altre, y ets infants per un altre; y ara, digaumè: ¿Quin' aygo hey pòt quedá dins un pané amb tants de forats?

¡Y encara axò no es lo més singulá! S' Ajuntament nòstro volia posarné una de rifa per adobá es séus carrés, y no s' ha donat en cò d' establirla per pò de no despatxá es billets. Es séu bòn sentit li ha fèt comprendre qu' à Mallorca, ja 's sab, té més crèdit un bancarrota que parl en forasté que s' homo més de bé del mon que sia nat dins Mallorca.

Ja hey van errats. ¿No valdria més que tots aquests doblés, que mica à mica van gastant amb billets, esperant sa gròssa que may vé y que si ha vengut qualche vegada no ha tornat may una petita part des mils que ja s' en havia duyt abans, los posásen à un racó y

arribarian à tocá una rifa segura? ¿No valdria més que los anásen col·locant dins una caxa d' *ahorros* poch à poquet com sa qu' hey ha à n' es *Crèdit Balear* y allà trobarian es cap de vint ò trenta anys quant serian véys, un racó més gròs qu' ells no se fan contes?

Perque vos fassue es càrrech de si valdria més axò, vatx à fervos un càlcul que vòltros matexos, pòbres alucinats, podreu repassá amb sos dits.

Un jove de vint anys que comens à estauviá un sòu cada dia es cap de s' any té dotze duros. Si à n' aquests dotze duros hey afegeix lo que malgasta per fumá, per beure, per veure es tòros, per aná à n' es cassinos, balls y fèstes de carré, no s' en temerá y serán vint y cinch duros. Aquests vint y cinch duros estauviats per espay de coranla anys fan mil duros; y si hey afagim s' interés compòst que dona una caxa d' *ahorros* tendrem un capital que no baxará d' uns dos mil quatre cents duros; axò contant no més à s' interés des quatre per cént que sòl essé à pòca diferència es que donan ses caxes d' *ahorros*; que si un contava à un interés més gròs, podria arribá à tení més de quatre mil duros.

¿Y no trobau qu' es una bona rifa sa de quatre mil duros?

Y es ben segú o tot jove que à n' es vint anys comens à estalviá axí com hem dit, à n' es xexanta podria está segú de trèure aquesta rifa gròssa, y tendria per ses séues veyeses, sense fé feyna, un salari de vint duros cada més nèt de través y porgueres.

Pensauhi un poch demunt tot lo que vos he dit y no cregueu en més jochs ni 'n més rifes qu' amb sa de sa feyna y sa de s' economia.

Enguixau una lladriola gròssa à n' es racó des quarto y quant tendreu pensaments de posá à sa rifa, agafau aquells doblés y aficaulos dins sa lladriola y cad' any per à fèstes ò es dia primé de s' any esclatau sa lladriola y duys lo qu' hey haja dedins à una caxa d' *ahorros*.

Veureu com axí vos retrá més y assegurareu es trèure una rifa gròssa en essé véys.

PEP D' AUBEÑA.

XEREMIADES.

Hem rebut s' *Exposició sobre la projectada unificació de Codichs* que s' *Associació d' excursions catalana* ha dirigida à ses Corts, document que bé demòstra s' esperit catalá y sa pòca vessa des séus redactós. Per falta d' espay no hem pogut incloureu en es nòstro setmanari. Agramih s' obsèqui.

Y, ara qu' hey pensam; mos estraña no havé rebut sa ressenya de s' excursió à Mallorca que s' estiu passat váren fé

uns quants individus d' aquella Assòciació.

La veritat: frissam de lletgi estampades ses impressions y es recòrts que s' en duqueren d' entre nòltros.

* *

Fa dies que visitàrem s' exposicioneta d' ornamentals de ròba per Iglesias pòbres, que celebràren ses Señores associades à n' es *Centro Eucarístico*.

Molt y hò hey havia, especialment brodat; y tot tan nèt, tan ben aplagadet y presentat que dava gòig examinarhó.

Ara se tracta, com es costum, de repartirhó à ses Iglesias més pòbres de Mallorca.

Santes y meritòries son aquelles feynes de costura y brodat pues demòstran clarament que no totes ses señores pèrden es temps cosintse perfalans y birimbòyes.

Que tot los sia en hora-bòna y Déu los recompensi ets séus afañs.

* *

Un inquiero mos escriu que desitja que L' IGNORANCIA parl d' una *colcada* que féran allà es derrés dies. (*Colcada* li deym en mallorquí; ara s' inquiero l' anomena *Cavallgata*.) Mos diu que contem à n' es públich que va essé tan lluhida y que féran *L' enterro de la sardina* amb un ordre admirable, gracies à s' ausència de ses autoritats d' allà que no trèuen es nàs defòra més que per fé pagá y repartí consums. (Axí heu diu s' inquiero; nòltros creym qu' hey dèu havé qualche poch de tirria y d' exageració.)

Mos conta també que tiràren tants de confits. (Ja degueran está contents ets atlòts de per allà); y per últim que tots aquests divertiments juntament amb so de ses comèdies y altres entreteniments licits qu' han disfrutat fins ara dins la vila des Concos, son deguts à un cassino que ténen qu' es diu *La Veritat*.

Ara ja 'u sabeu estimats lectors de L' IGNORANCIA. Sa veritat sempre sura; y mentres es cassino d' Inca sia es *Cassino de La Veritat* surará y donará balls y comèdies y *cavalgates* y tirarà confits y farà tot allò que crega necessari per devertí es públich en *veritat*.

Ja queda servit es nòstro subscriptó y amich antich inquiero, y li aconseyam que l' any que vé à totes ses funcions que don *La Veritat* hey convit, maldaument no més sia per atenció, à ses autoritats d' aquella vila, que *No es tan fiero el leon como lo pintan*; y que mos hi convit també à nòltros per no havèrn de parlá *por boca de ganso*.

* *

Es *Canvi mallorquí* ha publicat sa Memòria de sa darrera Junta general que dona à conexa es bòn estat d' aquesta Societat de Crèdit. Sòls hey hem trobat una còsa que desdiu y es qu' es

Secretari: que la firma sia més qu' es séu President.

*
**

Lo *Rat Penat* de València ja ha convocat es séu acostumat Certámen.

Es qui vulgan prendrehi part han de remetre allà ses séues composicions, abans des 1er de Juriól.

*
**

—¿Y que no 'u has vist à lo que fan à n' Es Born?

—Sí, homo..... axò dèu essè es comensament de sa nòva illeta.

—Cá..... rès d' axò: es un altre cadafal més gròs que s'altra, un templete nou per sa música.

—¿Tan all?

—¡Ay ydò! Devall hey ha d' havè molt d' ensiam; café, salon d' aygo gelada y fins y tot m' han dit qu' hey haurá un jardí.

¡Gracies à Déu que dins aquesta Ciutat un homo trobará lloch ahont poré beure un glop!

Ara veurem si aquest cadafal sortirá tan ben garbat com s'altra.

Una mala seña. El paga s' empessari de ses cadires y aquest pòbre tractará de ferlho amb tota s' economia possible per no perdèhi. Bastant fá ferlho de gratis amb sa condició de trèurerli es such d' estiu.

Per axò si surt estrumbol, paciència. S' Ajuntament que li pòs flochs y banderetes en vení ses fires.

*
**

Si son titereros aquests qu' han de vení à sa Plassa de Toros, aviat tendrem títeres d' atlòts p' es carré; y sentirem à dí qualque brás romput y qualque espinada espeñada ò qualque cap escalabrat. Convé qu' es pares y mares prengan ses séues precaucions amb témps y s'estauviarán s' haversè de posá sa cervellera en tení es cervell defóra.

*
**

S' *Ensanche* de la Ciutat de Palma, segons noticies, segueix de lo més bé. Ja están resòltes per part d'aquí totes ses dificultats que 's presentavan; gracies à n' es bòn sentit de s' Ajuntament y à n' es patriotisme y altes qualidats de ses autoridats militars y demés persones que manctjan aquest tango.

Aviat tendrem, es ciutadans, aquella llibertat que tan necessari mos es per fé bòn carrés y bòn edificis que per falta de lloch no hem pogut fé fins ara.

*
**

Hem vist alabat p' es periòdichs es qu' un Arquitecto de Madrid haja resòlt es problema de fé cases barato p' es obrés ò jornalés y diuen com una cosa rara que no més còstan uns 350 duros.

Aquí à Mallorca aquest problema está resòlt p' es matexos pòbres que cons-

truhexen cases de bònnes condicions à s' *Hostalet d' En Cañellas* y altres punts per manco de 200 duros qu' encara que los manllevin com sa renda ò interés d' aquest capital no es més que d' un duro cada més, hey estalvian comparada amb so lloguè de lo que los puga costá una casa dins Ciutat.

Sabem qu' hey va havè una persona que proposá à una Societat de Crèdit sa construcció de 200 cases de bònnes condicions per manco de 200 duros cada una; y es que les venguessin à jornalés à rahó d' un tant cada setmana; per exemple, sis reals, pagats per un número determinat de vint anys, qu' era un bòn negòci; y no l' ascoltàren per no haverli de recompensá es pensament.

¡Còses de Mallorca!

COVERBOS.

Un hermitá una vegada passavá per devant ca un fusté de Ciutat y va veure en terra entre ses burbayes un llistó tirat.

—Mèstre, (va dí.) ¿Que 'm voleu dexá cohí aquest llistonet, que veitx tirat en terra?

—Sí, señó. Qu' vrença, qu' à nòltros ja no mos serveix.

—Ja que teniu sa serra amb ses mans, ¿el me voleu serrá per aquí?

Y señaava un punt qu' estava à un tèrs des llistó.

—Vaja..... Ja 'l té serrat.

—Si ara, ja qu' heu fét el més fésseu el ménos, y clavavau amb una tatxa es llistó petit demunt es gròs aquí ahont vos seña, Déu vos ho pagaría.

—¡Sant homo! M' hagués dit que volia una creu y l' hey hauria féta.

Li clavá es llistó, l' hey pintá de nègre y s' hermitá s' en va aná més content qu' un Pasco.

D' aquesta casta d' hermitans; jò 'n conech molts.

*
**

Uns quants músichs anáren à Llum-majó à fé una serenata à Can *Bòn-Jesús*.

Ès vespre, hora de comensá, notáren que no duyan llums per posá à n' es faristolés, y es qui dirigía sa música enviá un músich que li deyan *En Dimòni* perque li dássin bossins de candeles.

Aná à Can *Bòn-Jesús* y pregunta per éll.

—Ell es allá dedins, ¿què voliau rès?

—Sí..... ydò, feysme 'l favó de dirli à n' el *Bòn-Jesús*, que 'l *Dimòni* el cerca.

*
**

—¿Perque no cerques un' atlòta rica y te cases? (deya un casat à un fadrí.)

—¿Sabs perquè? Perque m' estim més dú calsons y no faldetes: (li contestá s'altra molt sèrio.)

PORROS-FUTES.

'SOLUCIONS À LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—No miras es gèp d' els altres, que per ventura al téns més gròs.

SEMBLANSES.—1. En que té claus.
2. En que tinen bòus.
3. En que té conxes.
4. En que té botons.

1	2	15	16
12	14	3	5
13	7	10	4
8	11	6	9

PROBLEMA....—1. Ses cartes.
2. Ses campanes.
3. Ses de rosari.
4. La Santa Creu.

ENDEVINAYA.—Es claus y ses claus.

SOLUCIÓ DES NÚM. 89.

TRIANGUL.—Manacó-Mánech-Mana-Man-Ma-M.

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—S' *Estrella de Sa Mojana*.
Vuyt:—Un que té tretze infants. (Parcix que li donan pòchs maldecaps.)
Sèt:—*Metirrotzint*.
Y una no més:—*Jò, Un Sabatè y Un Forné*.

GEROGLIFICH.

NOMAR.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un carro à un llaut?
2. ¿Y ses Catedrals à n' es llibres?
3. ¿Y un pòrch à un arch de violí?
4. ¿Y un bòn predicadé à una olivera?

JORDI DES RECÓ.

TRIANGUL DE PARAULES.

.
.
.
.
.
.
.
.
.

Omplí aquests pìchs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, un punt molt alegre de Ciutat; sa 2.ª, lo qu' es un bòn mosso; sa 3.ª, lo que fa qui pòt y desitja veure; sa 4.ª, un llinatge; sa 5.ª, un pronom, y sa 6.ª, un número romà.

NOMAR.

CAVILACIÓ.

¡Y TENIU GANAS!

Compòndre amb aquestes lletres es nòm de una vila de Mallorca.

P.

ENDEVINAYA.

Ténc pèus, no ténc cames,
Y me sòl fé coix
Qui 'm pren per son conta
Si no 'm coneix molt.

JORDI DES RECÓ.

(Ses solucions dissapte qui oé si som vius.)

12 MARS DE 1881.

Estampa den Pere J. Gelabert.